

Laikausi už akmeninio šlaito. Jis driekiasi stačiu kampu į mėlynąją, perskrostatą spindulių vandeninę bedugnę. Baikščiai žiūrinėju į gilumos šalis. Ten akiai nėra už ko užsikabinti ir begalybė erdvės gąsdina. Instinktyviai prisiglaudžiu prie pat uolos. Ant manęs tik kaukė ir vamzdelis. Plaukmenys persunkus kroviny s judriai, kūrybinei komandiruotei. Aš įsivaizduoju, kad Indijos vandenyne knibžda gausybė visokiausių pabaisų: rykliai-žmogėdros, nuodingos gyvatės, aštuonkojai. Šių valdovų jūroje bejėgiškai kapstosi žmogus, papuolęs į jų valdas! Aš stengiuosi apie juos negalvoti, bet kartais, susidomėjęs kokios nors žuvies persekiojimu, slenka paskui ją šlaitu gilyn... Atsipeikėjęs skubiai sugrįžtu į seklumą ir bejėgiškai spaudžiuosi prie pilkų, šaltų uolų. Bet ir čia, tiesiog po manimi, žvilga, išlenkę juodus nasrus, plyšiai ir išprovokuoja iš tavęs milžinišką siaubą...

Staiga visai šalia, iš po akmens, išplaukė ilga, panaši į gyvatę, būtybė. Žaliai pilkame dugno fone aš ne iš karto ją pastebėjau. Ji raitydamasi nosisuko ir nubangavo į gelmes. Kas tai per bailys? Nejaugi murena!? Aš niekada nemačiau šios žuvies iš arti. Smalsumas nugulė baimę ir aš puoliau paskui jūrinę pabaisą. Bet vos tik pasiryčiau rankomis du kartus, ji pajutusi, kad ją kažkas seka sustojo ir...susirietė. Įbedė į mane savo akis. Dabar aš suprantu ką reiškia posakis "baimė surakino". Išsigandau. Arba buvau paveiktas hipnozės. Įdomus žuvies žvilgsnis – ne žuvies, o greičiau šlykščios būtybės – bebaimis ir nustebęs.

Tuo metu jis spėjo apsukti visą savo kūną ir plaukia link manęs. Bauginančiai atidaryta burna, spindintys aštrūs dantys. Ir čia aš, apmiręs nuo baimės, lėčiau tokiu greičiu, kad maniau man pavydėtų plaukimo čempionas. Iki kranto puse kilometro. Širdis štai-štai iššoks iš krūtinės. Aš neatsisuku – bijau sulėtinti greitį, bet spėju žvilgtelėti į gelmių pusę. Man jau atrodo, kad iš visų plyšių link manęs plaukia baisūs čiuptuvai, kad bedugnėje, šviečiančioje planktonu mirga plėšrios žuvies milžiniški šešėliai. Ir aš iš paskutinių jėgų kapstausi rankomis vandenyje.

Vos priplaukiu iki plažo seklumos. Stengiuosi šliaužti vandeniui, bet jėgų nėra. Sėdėjusi ant valčių prieplaukos krašto Ana (Vasilijaus žmona) įsoko į vandenį, sugriebė mane už rankos ir

padėjo atsistoti.

“Kas tau? – išsigandusi pažiūri į mano akis.”

“Nieko sau, atvažiuome vandenyne paplaukioti! Į mane vos neįsikabino murena!”

iš palmių šešėlio išlenda Aleksejus ir Vasilijus.

“Kas tau? Tu išbalęs, - Vasilijus daktaras – klausia ne be reikalo.”

Pakartoju tai, ką papasakojau Anai.

“Sveikinu, - Vasilijus nustebęs išverčia akis. – Tikriausiai tai buvo jūrinė gyvatė. O jos įkandimas daug kartų nuodingesnis nei giurzos. Pasklinda momentaliai. Ir nespėsi pasakyti “oi”.”

“Oi, taip, kam jūs jį trikdote! – gina mane Ana – Murena praeitis. Neklausyk jų. Iš kur čia, šalia plažo, veisiasi gyvatės?”

“O tai lengva patikrinti, - flegmatiškai sako ironiškas Aleksejus. – Reikia užmesti toje vietoje meškerę. Tikrai iš kur ją gauti?”

“Tai ne problema, - išsprūsta. – Aš visuomet ir visur vežuosi su savim žvejybos įrankių rinkinį.”

“Tai kame reikalas? – striktelėjo Aleksejus. – Eime gaudyti jūrinių roplių. O iš morenos kokius patiekalus gamina?! Apsilaižyti galima! Kažkada dirbau Kuboje. Ten mane kubietiški kolegos pasiėmė į žvejybą. Mes gaudėme murenas ir gaminome iš jų sibičė.”

“Kas tai per patiekalas?”

“O, delikatesas! Gaminamas iš ką tik pagautos murenos. Nupjaunama galva. Kalbama, kad jeigu to nepadarysi iš karto mėsa ims siurbti į save nuodus, esančius jos geležiniuose dantyse. Tiesa, kitaip ir kabliukai neatsikabins. Toliau nupjaunama file, supjaustoma kubeliais, sudedami į didelį negilų puodą ir apipilama Laimos sultimis. Laima – tai toks vaisius, panašus į citriną, tiktai mažesnio dydžio ir apvalus. Jos karčiai-rūgštus skonis. Bet jo sultys tokios aitrios, kad žuvies file jose verda kaip verdančiame vandenyje: mėsa tampa baltos spalvos ir palaipsniui išbrinksta. Štai ir viskas. Po 15-20 min. patiekalas jau paruoštas. Žuvis pabarstoma prieskoniais, į lėkštę dedami žalumynai ir bulvės.”

Išklausę šią ilgą paskaitą ir nuriję seiles, vienbalsiai nutarėme, kad reikia nusiteikti murenos gaudymui, taip bent jau saugiau. Nuostabiai keistas astringo žvejo charakteris: kokias 5 minutes atgal manęs nepriviliotų prie gyvatinio gyventojo nė už kokius meduolėlius, bet po keleto pasvarstymų azartas bruzdina kraują. Teliko mažas darbas: rasti valtį, parengti įrankius ir gauti masalą.

Mes pasidalinome pareigas. Aš pasilikau ant kranto ruošti įrankius, laikydamasis Vasilijaus instrukcijų, Aleksejus išvažiavo masalo į supermarketą (jam buvo liepta nupirkti konservuotų jūros produktų), o Vasilijus ir Ana patraukė į didelę prieplauką ieškoti laivo.

Greitai visi vėl susirinko prie kranto, kur aš laukiau draugų su primityviais, bet stipriais žvejybos įrankiais. Štai kaip jie atrodė: prie ilgo valo gabalo (0,5 mm) pririšau plieninį metrinį pavadėlį su kabliuku Nr.12. Pasunkinau sistemą spinninginių svareliu (20 g) ir apvyniojau jį aplink išpjautos iš rastos faneros nuolaužos.

Aleksejus iškrapštė užkonservuotą aliejuje mažų aštuonkojų – kaip tvirtino Vasilijus, mylimiausias murenos užkandis. Mes įšokome į mūsų laukiančią motorinę valtį (jos savininkas – jaunas arabas, sveikino mus akinančia šypsena) ir išvykome prie uolėtų krantų. Sustojome nedideliame gylyje. Dugnas matomas kaip ant delno. Užkabinau ant kabliuko aštuonkojų ir užmečiau masalą arčiau žaliuojančių tarp akmenų juodų augalų. Bet nekimba. Aš ištraukiu žvejybinį įrankį ir užmetu jį giliau – ten, kur dugnas jau sunkiai matomas, tik drumzliname, pilkame fone matoma apatinė povandeninio šlaito dalis. Masalas pasiekė dugną. Gaudau be plūdės – tikiuosi pajauti kibimą pagal valo įtempimą. Norėdamas pritraukti murenos dėmesį, judinu masalą.

Staiga stiprus trūktelėjimas. Nedelsdamas pakertu ir pajutęs pasipriešinimą traukiu. Žuvis spyriojasi, bet aš jos nepaleidžiu. Jeigu tai murena, tai momentaliai pasislėps po akmenimis, iš kur ją ištempti bus labai sunku. Netrukus vandenyje pasirodo ilgas, panašus į gyvatę kūnas. Murena!

Iš tikrųjų ji! Matome tamsiai rudą, vietomis juodą kūną, padengtą karpūtėmis. Ji sukiojasi, lankstosi, pasiutusiai trankosi griebdama dantimis metalinį pavadėlį. Žuvis susisuka į spiralę, po to žaibiškai išsitiesia, siekdama išsilaisvinti nuo tvirtai sėdinčio nasruose kabliuko. Baisus vaizdas! Instinktyviai atleidžiu dalį valo, bet laiku sugriebęs vėl jį suvynioju. Palaipsniui murena silpsta, jos judesiai sulėtėja. Iš vandens išlenda bjaurūs nasrai, kuriuose spindi aštrūs dantys. Vasilijus nestipriai trenkia pagaliu, o po to įkiša ją į brezentinį maišą. Atkabinu pavadėlį ir prisegu jo vietoje naują (jų pas mane atsargoje 5 vnt. – visi su aštriai nugalštais kabliukais).

Nupjauti galvą besiraitančiai baisiai žuvelei niekas nedrįsta. Nutariam, kad kol žuvis gyva, mėsa netaps nuodinga, todėl nuleidžiame virvėmis užrištą maišą už borto.

Po to viskas ėjosi kaip iš pypkės: užmetus žvejybinį įrankį gilyn, perkeli masalą tolyn ir žaidi juo, staiga jauti stiprų trūktelėjimą – sekanti murena po sunkios kovos atsiduria laive. Pagavę azartą, murenų prigaudėme daugiau nei reikia. Jų už borto maiše jau 5 vienetai. Laikas sustoti. Ant kranto Vasilijus numeta jas ant neaukštos žolės, augančios palmių šešėlyje. Užrištų murenų kūnų vaizdai pasibjaurėtini: lyg knibždėtų didelis būrys gyvačių; akys panašios į karoliukus, švelniai spindinčios; dantytas žandikaulis grasinamai čiaukši.

“Aš tokios bjaurybės nevalgysiu, - raukosi gražus Anos veidas.”

Bet mums padėjo lengvai valdantis peilį arabas filipinas. Jis išpjaustė pačią riebiausią mureną. Pakeliui pasakoja mums, kad ne visos murenos yra valgomos. Yra tokių jų atmainų, kurių mėsa labai nuodinga. Bet jis mus giria: visas mūsų pagautas murenas galima valgyti. Filipinietis skalauja ilgas, išpleiktos murenos file, puses gėlame vandenyje, kurį atsinešė su savimi kanistre. Po to supjausto šias puseles mažesniais gabaliukais. Sudėjęs juos į lėkštę, gausiai apipila citrinos ir greipfruto sultimis.

“Pone, patiekalas paruoštas, - sako jis, tiesdamas Aleksejui.”

Tas ištraukia iš krepšio butelį džino ir įpila kulinarui puse stiklinės stipraus gėrimo.

“Užkąsk, - Aleksejus, matyt, nutarė išbandyti ant pakankamai brangaus ekipažo nario.”

Siauraakis svetimšalis išgeria džiną beveik vienu ūpu ir linksmi pažvelgęs į mus kramto murenos mėsą.

“Dabar ir mums galima paskanauti gausybe adrenalino, - mirkčioja Aleksejus ir įpila į likusias plastikines stiklines stipraus gėrimo.”

Murena

Parašė A. Goriainov
Sekmadienis, 29 Gegužė 2011 02:00

Mes išgeriame ir, kovodami su pasibjaurėjimu, įmetame į burną pirmuosius egzotiško valgio gabaliukus.

“O , kokia saldi mėsa! – šukтели Aleksejus. – Tik truputi kieta. Primena kramtomą gumą.”

Vasilijus taip pat kriokuoja iš malonumo.

Ir štai mašina rieda sala, palikdama už savęs išnykstančią už horizonto rausvą saulės diską.

Pasakojo A. Goriainov

Žurnalas “Rybak rybaka”